

Posudek oponenta na diplomovou práci

Aleny Procházkové Dělnická strana v letech 2003 – 2009.

Práce Aleny Procházkové se zabývá aktuálním a společensky ožehavým tématem jedné z nejvýznamnějších složek současného českého pravicového extremismu.

Je třeba ocenit, že autorka solidně založila svoji práci na dostatečném množství odborné literatury a pramenů. Předložila tak přehledný obraz zvoleného tématu i souvislostí, v nichž se činnost Dělnické strany vyvíjí a posiluje své zázemí sympatizantů a voličů.

Práce je dobře strukturována, zahrnuje dobře zpracovanou teoretickou část a pak se na základě materiálů konkrétně zabývá pravicově extremistickou scénou a vlastními charakteristikami Dělnické strany a jejích aktivit. Lze tu ocenit i vysokou informativnost textu pro čtenáře.

Přesto bych měl několik poznámek k některým obrátům a interpretacím. Podle mého názoru by měla autorka obezřetněji zacházet s pojmem socialismus v souvislosti s krajní pravíci. Jak fašismus, tak nacismus si vybírají ze socialistické ideologie jen určité prvky, které mají vesměs plnit funkci sociální demagogie pro získání široké podpory. De facto úzce spolupracují s velkým kapitálem, dílem v dohodě s ním, dílem v jeho zájmu (etatizace provází všechny systémy v dobách války či její přípravy; zbrojní zakázky; sociální politika v zájmu sociálního míru a zbrojí mobilizace apod.). V tomto kontextu o „socialismu“ nemůžeme hovořit jako o „levicovém“ prvku. Rozdíl socialistické ideologie na straně jedné a fašistické, korporativistické a nacistické jsou příkré.

Drobnosti:

Kritiku politiky Izraele nelze označit za výraz antisemitismu či antisionismu (str. 48); je pravda, že liberální nacionalisté odmítali kolonialismus, nebyl někdy koloniální výboj prezentován jako zájem o „povznesení úrovně domorodců“? (str. 37); „národní socialismus“ není nutně synonymem pro nacismus (za 1. republiky u nás byla jednou z nejsilnějších Československá strana národně socialistická) – str. 76; závazek poslance respektovat politiku strany byl i za 1. republiky (str. 81).

Některá hodnocení autorky považují za zjednodušující, neboť nevysvětlují otázku, proč získává krajní pravice vliv či skryté sympatie. Nesouhlasím s tím, že pouze u těch, kteří snadno podléhají demagogii a xenofobii.

V tom je i hlavní otázka k obhajobě: které reálné problémy oslovují i široké demokratické spektrum populace (a umožňují pak extremistům je zneužívat v zájmu jejich konceptu)? Nepřihrávají extremistům objektivně i některé činy a vystoupení demokratických politiků a institucí?

Po formální stránce bych práci rád pochválil, má ale velkou vadu na kráse – psaní i a y ve shodě podmětu s přísudkem. Množství chyb tohoto typu není náhodné.

Práci doporučuji k obhajobě.

15. prosince 2009

Doc. PhDr. Radomír Havlík, CSc.

